

סיכום ועדת איכות סביבה וקיימות מה 10.2.2025:

נוכחים:

מר עופר לוי – סגן ראש העיר, עיריית הרצליה
ד"ר דרור בן עמי, יו"ר ועדת איכות סביבה וקיימות וחבר מועצה
מר יהודה עסור – עוזר סגן ראש העיר, עיריית הרצליה
מר עמרי משעלי – מנהל מחלקת איכות הסביבה, עיריית הרצליה
גב' אורי נחמני – מנהלת מדור מדיניות אקלימית, עיריית הרצליה
מר ירון קריב – ממונה אנרגיה עירוני, עיריית הרצליה
גב' עינת גרא – פעילה סביבתית
גב' נאוה חירנם – פעילה סביבתית
מר גדעון בוק – פעיל סביבה
מר ישראל כספי – פעיל סביבה

דרור בן עמי: בשל מיעוט המשתתפים הוחלט לדחות את הצגת נושא החוסן באנרגיה. הכנו יחד עם ירון קריב ממונה האנרגיה ואורי נחמני מנהלת מדור מדיניות אקלים, תכנית ראשונית שקיבלה תקצוב של מיליון ₪ והסכם הלוואה למימוש פרויקטים של עד 8 מיליון ש"ח. זה בתהליכים ויוצג בהזדמנות אחרת. סיכום שנת 2024 של המחלקה לאיכות הסביבה, נשלח למשתתפי הועדה במייל.
הועדה הנוכחית עסקה בנושאים פרסונליים שהעלו המשתתפים.

עמרי משעלי: הסיכום השנתי מפרט את העשייה של המחלקה בשנה האחרונה. מוזמנים לשלוח עליו את ה input שלכם ולהציף נושאים שאתם רואים שלא מקודמים על ידי המחלקה וניתן לקדם דרך הועדה. לדוגמא: בכפר סבא הוציאו דרך הועדה המלצה על הפסקה של הנחת משטחי דשא סינתטיים.

גדעון בוק: עשיתם ב 2024 עבודה מדהימה בנושאי חינוך ובקהילות. אבל רוצה להעלות את כל נושא המחזור וגם את עניין הוצאת הפחים הכחולים.

עמרי משעלי: לגבי הפחים הכחולים, היה פה מהלך שהעירייה ביצעה בחוסר ברירה בגלל עליית המחירים והמונופול של חברת אמניר, בפועל, הקטינו את הכמות והוציאו מבתים משותפים, אך יש עדיין מיחזור אזורי. זו לא המילה האחרונה ונדרוש יותר. נכין שיעורי בית, נסביר למה כן ונעשה מכרז חדש. אנחנו בתהליך של בחינה והבנת עולמות המחזור וצמצום ההטמנה, ובניית מדיניות פסולת וקווים ברורים.

דרור בן עמי: נבצע בחינה של נושא מחזור הפסולת ואם יהיה צורך, הוועדה תמליץ להחזיר את הפחים הכחולים. אנחנו מתכוונים גם ליצור תכנית השנה של הפחתת הפסולת שאנו מייצרים, אבל צריך בשביל זה תקציב, כך שנוכל לצאת עם זה רק בשנת 2026.

תע"ש – אנחנו עושים עבודה יסודות בנושא תע"ש. יצרנו ועדת הגוי לתע"שים במעמד ראש העיר. הועדה התכנסה כבר פעם אחת לסקירת מצב. על מנת לקדם בצורה יותר מהירה הקמנו שתי ועדות מצומצמות יותר. אחת לתע"ש השרון ואחת לתע"ש נוף ים. קיימנו כבר שתי פגישות עם החברה לשירותי איכות הסביבה שהם צוות שמנהל את הטיפול בנושא. צריכים לדווח לעירייה על הפגישות הללו ואיפה אנחנו עומדים. ההיבט התכנוני נמצא בבימ"ש. המדינה

מבקשת סקר בטחות לפני הקמת מתקני הטיהור, כך שזה מאט בינתיים את קצב הטיפול. שוקלים לקיים בשנת 2025 כנס של שלושת ראשי הערים כהצעה ציבורית על הרצון לשמר את המקום ירוק. לרתום את הציבור ואולי משפיעי ציבור.

ישראל כספי: שלושת הרשויות צריכות לדעתי להגיש תכנית של מה רוצים לעשות בשטח. לקחת מתכננים ולהעביר את התכנית בוועדה הארצית לתכנון ובניה. יש לנו יכולת לגייס תמיכה והחתמנו ראשי ערים, שופטים, יו"רים לאיכות סביבה בערים רבות באזור ועוד. יש תכנית מאושרת משנת 2012. המדינה יחד עם עמותת ריב"ה כתבה את תכנית הצל. היא לא סטוטורית ולכן לא מחייבת. היא יותר הצהרת כוונות, אבל לא הייתה הסכמה לגביה בין הצדדים. אני מתלבט כרגע אם להגיש בקשה לדין נוסף לבימ"ש העליון. לא הגשתי כי הייתי בצבא בתקופה האחרונה לכן יש לי לגיטימציה לנסות להגיש למרות שעבר הזמן.

דרור בן עמי: נקדם כנס של ראשי הרים למען פארק עירוני בשטחי תע"ש במקום מבני מגורים. נבדוק את ההצעה של ישראל לגבי קידום תכנית חלופית של הציבור וראשי ערים.

עמרי משעלי: נתאם פגישה נפרדת עם ישראל כספי בנושא, ונבחן גם את נושא התמיכות כדי לראות אם עמותת ריב"ה עומדת בקריטריונים.

עינת גרא: העירייה לא נותנת לנו תכנית מדויקת לנחל גליל ים. אנחנו רוצים להמשיך לפעול בנושא ואי אפשר לעשות זאת בלי העירייה. ליאור משתתף בקורס מובילי נחל. אנחנו מקיימים סיור בנחל ב 21.2 במסגרת שבוע הטבע העירוני. יש קהילה ורצון לשתף את התושבים בערכים של הנחל הזה כאתר טבע.

עמרי משעלי: ראש העיר הוא זה שדחף לשימור הנחל. לעירייה אין כוונה לסיג מהנושא ולהיפך, היא מחויבת לשיקום הנחל. לקחנו את ליאב שלם שילווה אותנו בתכנית הפיתוח והשיקום. זכינו במיליון וחצי מהקרן לשטחים פתוחים. הקרן ראתה בפרויקט הזה פרויקט משמעותי, וזאת למרות שצומצמה על ידי הממשלה. בנוסף, קיבלנו עוד 400,000 ש"ח מרשות הניקוז. המנכ"ל הנחה לקיים שיתוף ציבור עם התושבים ולכן צריך תכנית. יש צורך לבדוק מתי קורה מפגש ציבור בנושא.

ישראל כספי: נחל סעדיה באזור הצ'ק פוינט הוא דוגמא לנחל ששוקם בהצלחה והפך לפנינת טבע. כדאי לשאוב ממנו השראה.

עינת גרא: אני נציגת צבור בוועדת היגוי הצללה. התכנית האסטרטגית להצללה אמורה להיות מוצגת לוועדת ההיגוי בקרוב. אלי אדריכל הנוף שמרכז את הנושא עושה עבודה מאוד יסודית. שיתוף הציבור נתקע בדוברות ולא יצא.

עמרי משעלי: יש לבדוק מול הדוברות מדוע הוא נתקע ומה החסמים. מדובר בתכנית אסטרטגית שהיא מאוד הוליסטית ומרשימה. יש שם גם פרק על תהליכים פנים ארגוניים כדי לקדם את הנושא. מאוד יסודית ועם הרבה המלצות.

גדעון בוק: אולי צריך לעשות את השיתוף ציבור דרך הקהילות. שכל שכונה תיקח אחריות בנושא.

דרור בן עמי: על מנת לקדם את נושא העצים ולהבין איפה הפלונטר ומדוע לא נוטעים יותר עצים נפגשתי עם טל עברון, דיברתי עם חנה חרמש ונפגשתי גם עם גלית רוניס. התכנית האסטרטגית שמה דגש על חוסר בהצללה בצירים המרכזיים בעיר. לדוגמא רחוב העצמאות,

תחנת הרכבת וסוקולוב. שם יש תהליכים שצרך לבצע בנוגע לצנרת ולתשתית מתחת למדרכות, כדי לפנות מקום לעצים. זה ייקח כמה שנים.

נפגשתי גם עם גלית רוניס כדי לראות מה ניתן לקדם בינתיים. מבחינתה היכן שאין תשתיות של השקיה אין מה לנטוע שם כרגע עצים חדשים. אם אנחנו רוצים לקדם נטיעות ברחובות צדדיים צריך לתקצב מערכות השקיה. אני רוצה להתמקד בזה ולהכין יחד עם גלית תכנית להשקיה לקראת תקציב 2026. בנוסף, לייצר מנגנון שמאפשר לפעילים להעביר הצעות ותלונות מתושבים. כרגע היא לא מסוגלת לקלוט את כל הפניות. מודל שעבד מבחינתה הוא נווה עמל, שבו קבוצה קהילתית סימנה וריכזה איפה יש עצים בעיתים והפיצה את התוצאות במרוכז. הרעיון הוא להקים קבוצות שכונתיות שעובדות יחד ומעבירות באופן מרוכז, אחת לתקופה, את המידע בצורה מסודרת.

עמרי משעלי: ההתרשמות שלי מגלית והאגרונומים שעובדים יחד איתה, היא שידם לא קלה ואין להם רצון לעקור עצים בעיר. יש פה הבנה שיש קושי ונכון לעבוד עם הגוף המקצועי. הועדה היא זרוע לטובת הציבור ושיתוף קהילה זה משהו שהועדה הגדירה.

נאוה חירנם: צמוד לגינה בויצמן יש יער מאכל. עבדנו שנים על התכנון ובינתיים זה התפתח וכיום זה באמת הפך ליער. האם יש תכניות לקידום יערות נוספים?

עמרי משעלי: אנחנו לקראת תכנית אב לחקלאות אורבנית. הרצליה מצטופפת וצריך לחשוב על עוד גישות. הקמנו השנה גינות קהילתיות בנוף ים ובגליל ים, שעלו הרבה כסף, כי צריך היה להקים גדר ותשתיות. בנוף ים הגינה עלתה משהו כמו 120,000 ₪. בגליל ים יש גינה פתוחה. לוקחים בחשבון שכשמורידים גדרות, יש ונדליזם או בני נוער שיושבים על הספסל בערב... אבל מצד שני, זה יקר חלק מהאנשים לנושא. אנחנו מגבשים מדיניות עירונית שבה לפעמים יהיו גינות גדולות ויקרות וגינות מאכל ויהיו גם גינות קטנות, שיקבלו רק ראש מערכת, צנרת השקיה, שתילים וזהו. צריך להבין שיש מנעד. ועוד לא דיברנו על מה קורה בגנות? או איך מסתכלים על חזיתות?

גדעון בוק: בהמשך לעבודה המדהימה בקהילות ובחינוך, חסרה לי עוד התחברות עם תנועות נוער. והסתכלות על מעגלים נוספים בהקשר של איכות סביבה. לגבי גינות קהילתיות לא ברור לי הצורך בהקמת גינה ליד צמודי קרקע?

עמרי משעלי: היינו בפגישה עם רן ראש אגף תנו"ק (תרבות, נוער וקהילה) החדש ויש רצון לשיתופי פעולה. היינו היום בהקמה של תנועת הנוער העובד והלומד. ומקימים להם מרכז לקיימות ברחוב הבנים 13. מתוכנן שם מתפרה, נגרייה, גינות ועוד. בנוסף, בכל תנועות הנוער יש הקמה של מוקדי מחזור פסולת אלקטרונית. יש עוד שתופי פעולה שמתרחשים כבר, והרצון הוא להרחיב עוד בשנת 2025.

דרור בן עמי: אפשר גם לתת להם להשתתף במבצעי ניקיון של המצוקים.

עמרי משעלי: לגבי הקמת גינות ליד צמודי קרקע – ההבנה היא שזה עונה על צורך קהילתי ולא רק חקלאות. נפגשים שם לקפה, פעילויות של שימוש חוזר ועוד והמקום הופך למקום מפגש מחבר ומקרב. בנוסף, רוצים להנגיש את זה גם לילדים ובני נוער ולעשות שימוש גם ב AR.

ירון קריב: לגבי נושא ההשקייה מציע רעיון לפילוט "אמץ עץ" שבו תושבים יוכלו לסייע בהשקייה של עץ שבחרו מתוך מס' אופציות. במקומות שמורכב בהם לשפר תשתיות וזה ייקח זמן רב, או שזה לא אפשרי, ניתן לשקול הצללה מלאכותית עם קירוי סולארי.